

Wielkopolska: trasa południowa.

{wycieczka samochodowa, rowerowa}

Trasa wycieczki

1. Poznań, Stary Rynek (0 km)
2. Puszczykowo, Stary cmentarz (17 km)
3. Mosina, Pamiątkowy głaz (4 km)
4. Śrem, Park miejski (27 km)
5. Jarocin, Dworzec kolejowy (47 km)
6. Mieszków, Pomnik gen. Taczaka (8 km)
7. Środa Wielkopolska, Kwatera powstańcza (30 km)

W większości miast wielkopolskich pozostał ślad w postaci tablic pamiątkowych i pomników czynu zbrojnego Wielkopolan z przełomu 1918/1919r. Władze miast, związki kombatanów i mieszkańcy upamiętniali w ten sposób wydarzenia sprzed kilkudziesięciu lat.

Poznań - Puszczykowo - Mosina - Śrem - Jarocin - Mieszków - Środa Wielkopolska - Poznań (RAZEM ok. 170 km).

POZNAŃ (0 km)

Wycieczkę rozpoczynamy w Poznaniu na Starym Rynku. Podstawowym punktem na trasie jest Muzeum Powstania Wielkopolskiego 1918/1919. Muzeum mieści się w klasycystycznym budynku dawnej strażnicy miejskiej. Posiada w swoich zbiorach bogatą ofertę w postaci mundurów, broni, fotografii, dokumentów, sztandarów, obrazów i grafik, a także plików multimedialnych i materiałów filmowych. Ciekawym pomysłem wydaje się przygotowany w dolnej kondygnacji fragment okopów, ukazujący zwiedzającym realia przebywania w warunkach polowych.

PUSZCZYKOWO (17 km)

W północnej części cmentarza parafialnego znajduje się grób komendanta Straży Ludowej, Juliana Bolesława Langego (1873-1954). Zasłużony dla Powstania, uczestniczył w nim od chwili wybuchu. Żołnierze Straży Ludowej pod dowództwem majora Juliana Lange ochraniali dworzec podczas przyjazdu Ignacego Jana Paderewskiego, eskortowali jego przejazd do Bazaru, wyzwolali miasto i uczestniczyli w przysiędze na placu Wilhelmowskim (dzisiejszy pl. Wolności). Julian Lange spoczywa w Puszczykowie, gdzie mieszkał podczas wojny.

MOSINA (4 km)

U zbiegu ulic Mocka i Rzeczpospolitej Mosińskiej usytuowany jest głaz z tablicą poświęconą st. ułanowi Piotrowi Mockowi (1897-1919). Ten młody powstaniec stał się symbolem miasta, gdyż jako jedyny mosinianin poległ podczas walk, 11 stycznia 1919 roku. Na miejscowym cmentarzu parafialnym znajduje się grób rodziny Górków, w którym pochowano 21-letniego ochotnika.

ŚREM (27 km)

W śremskim parku miejskim im. Powstańców Wielkopolskich można zobaczyć pomnik poświęcony powstańcom (nieдалeko wejścia od ul. Poznańskiej.). Na oryginalnym granitowym cokole umieszczono odtworzoną postać dobosza wybijającego powstańczy rytm. Przedwojennym autorem postaci dobosza był wybitny rzeźbiarz wielkopolski Władysław Marcinkowski. Pomnik został zniszczony podczas okupacji hitlerowskiej, a odtworzony przez Jerzego Sobocińskiego w 1969 roku. Na murze przy wejściu do parku umieszczono krzyż powstańczy, który został przeniesiony z cokołu pomnika.

JAROCIN (47 km)

By przejąć władzę i wyzwolić miasto, trzeba przede wszystkim opanować jego ważne punkty. W miastach posiadających węzeł kolejowy takim punktem jest bez wątpienia dworzec. W Jarocinie na ścianie przy głównym wejściu zamieszczono tablicę poświęconą opanowaniu dworca. Warto zwrócić uwagę, że akcję zakończono sukcesem w nocy z 8 na 9 listopada 1918 roku, więc ponad miesiąc przed faktycznym wybuchem Powstania Wielkopolskiego, z inicjatywy Plaków, którzy 8 listopada opanowali koszary pruskie. Na budynku wspomnianych koszar przy ul. Wojska Polskiego 71 obok wartowni umieszczono tablicę informującą o tych wydarzeniach.

MIESZKÓW (8 km)

W Mieszkowie, rodzinnym mieście Stanisława Taczaka, znajduje się jedyny w Polsce pomnik generała. Warto wykonać sesję zdjęciową z pierwszym dowódcą Powstania Wielkopolskiego, dzięki któremu spontaniczne powstanie zaczęło stopniowo nabierać form zorganizowanych.

ŚRODA WIELKOPOLSKA (30 km)

W północno-wschodniej części średzkiego cmentarza przy ulicy Nakielskiej w kwaterze powstańczej spoczywają zarówno polegli w Powstaniu Wielkopolskim, jak i zmarli później jego uczestnicy. Zadbana kwatera otoczona jest kamiennym murkiem. Dla Ciebie, Polsko, i dla twej chwały – taką sentencję umieszczono na cokole pod metalowym krzyżem.

POZNAŃ (37 km)

UWAGI: W każdym z odwiedzanych miast i wsi podano tylko niektóre z miejsc pamięci poświęconych Powstaniu Wielkopolskiemu 1918/1919. Wybrano przykłady, które zaledwie sygnalizują interesujące nas zagadnienie, a ich zadaniem jest uświadomienie, jak wiele mamy muzeów, budynków użyteczności publicznej, domów mieszkalnych czy niezauważanych na co dzień tablic związanych z niepodległościowym zrywem naszych przodków.